

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål

Lovforslaget går ud på at imødegå skatteflugt ved dels at udvide den nuværende begrænsning i adgangen til nedskrivning på udenlandske varelagre til at omfatte enhver nedskrivning på varelagre, der er tilknyttet en virksomhed uden for Danmark, dels at opnå beskatning af tidligere foretagne varelagernedskrivning ved ophør af skattepligt her til landet samt ved ophør af sambeskatning mellem et her i landet hjemmehørende moderselskab og et udenlandsk selskab.

Lovforslaget er et led i den aftale om en skattereform, som blev indgået den 19. juni 1985 mellem regeringspartierne (Det konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti), Socialdemokratiet og Det radikale Venstre.

Gældende regler

Ifølge varelagerloven kan næringsdrivende personer, dødsboer samt selskaber og foreninger ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst og formue foretage et nedslag på indtil 30 pct. af værdien af deres varelagre. Den skattepligtige kan vælge at opgøre varelageret enten på grundlag af dagsprisen, indkøbsprisen eller fremstillingsprisen.

Den værdiansættelse af varelageret, der er anvendt ved slutningen af et regnskabsår, skal benyttes ved værdiansættelsen af det samme varelager ved begyndelsen af det efterfølgende regnskabsår. Ved indkomstopgørelsen skal værdien af ultimolageret fremgå som en indtægtspost i regnskabet, og værdien af primolageret som en udgiftspost.

Såvel fuldt som begrænset skattepligtige er berettigede til at foretage varelagernedskrivning, og nedskrivning kan foretages på både varelagre i Danmark og i udlandet. Gennem varelagerreglerne kan den skattepligtige opnå en udskydelse af beskatningen.

a) Begrænsning i adgangen til nedskrivning på udenlandske varelagre.

Indtil 1973, hvor § 5 a blev indsat i varelagerloven, blev mulighederne for at fratække underskud hidrørende fra udlandet bl.a. udnyttet ved hjælp af svingende varelagernedskrivninger i den udenlandske virksomhed, der som følge af globalindkomstprincippet var undergivet dansk beskatning. Dette fandt især sted i lande, hvormed Danmark havde indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst efter exemptionsmetoden.

Fremgangsmåden var den, at den skattepligtige i de opgørelser, der blev foretaget efter danske regler, skiftevis skrev den udenlandske virksomheds varelager op og ned efter varelagerloven (den såkaldte »elevatorteknik«). Nedskrivninger, der medførte underskud i den samlede udenlandske indkomst, kom til fradrag i Danmark. I det følgende år tilbageførte skatteyderen varelagernedskrivningen, således at den udenlandske indkomst efter danske regler blev positiv. Denne positive indkomst blev medregnet til den skattepligtige indkomst, men der skulle gives nedslag med den del af den danske skat, som faldt på den udenlandske indkomst.

Med indførelsen af § 5 a blev nedskrivningsadgangen begrænset. Begrænsningen gælder, hvor der fremkommer et underskud til fradrag i Danmark som følge af nedskrivning på den udenlandske virksomheds varelagre. Nedskrivningen begrænses i denne situation med størrelsen af underskuddet, idet en nedskrivning, der svarer til det foregående års, dog altid accepteres.

Den gældende begrænsning gælder, hvor der er tale om en virksomhed, der befinder sig i et land, med hvilket Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst, hvor exemptionsprincippet (gammel eller ny metode) anvendes til at undgå dobbeltbeskatning. Efter den ny exemptionsmetode indgår den udenlandske indkomst i den danske indkomstopgørelse, og dobbeltbeskatning undgås ved, at den samlede danske indkomstskat nedsættes med det beløb, der forholdsmæssigt vedrører den udenlandske indkomst. Beskatningsmæssigt opnås det samme resultat, hvis den gamle exemptionsmetode anvendes. Forskellen mellem de 2 me-